

Čís. 7022.

Soudu jest ř. 154 konk. ř. umožněno, by kromě zákonitosti nuceného narovnání přezkoumal věcně též jeho účelnost a by v zájmu ochrany menšiny věřitelů bez ohledu na zvláštní zájmy většiny a jejich vůdčích jednotlivců odepřel potvrditi vyrovnání, jež by věřitelům přinášelo jen oběti a nehodnému dlužníku jen výhody.

Pokud jest s hlediska ř. 154 čís. 2 konk. řádu odepřiti potvrzení nuceného narovnání v úpadku. Okolnosti, v nichž lze spatřovati nepoctivé a lehkomyšlné hospodaření úpadcovu, nemusí býti výhradnou příčinou toho, že se věřitelům v nuceném narovnání v úpadku nedostalo ani jedné čtvrtiny pohledávek.

(Rozh. ze dne 27. dubna 1927, R II 145/27.)

Soud první stolice potvrdil nucené narovnání v úpadku. Rekursní soud odepřel narovnání potvrditi.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Ustanovením ř. 154 konk. ř. jest umožněno soudu, by kromě zákonitosti nuceného narovnání přezkoumal věcně též jeho účelnost a v zájmu ochrany menšiny věřitelů, nedbaje zvláštních zájmů většiny a jejich vůdčích jednotlivců, odepřel potvrditi vyrovnání, jež by věřitelům přinášelo jen oběti a nehodnému dlužníkovi jen výhody, jakkoliv jinak narovnání vyhovuje předpisům zákona (srv. pamětní spis k úpadkovému řádu). Podle čís. 2 ř. 154 konk. ř. lze odepřiti potvrzení, neobdrželi úpadkoví věřitelé třetí třídy ani jednu čtvrtinu svých pohledávek a je-li tento výsledek příčisti nepoctivému nebo lehkomyšlnému hospodaření úpadcovu, zejména průtahu při zahájení úpadkového řízení. V nuceném narovnání stěžovatelu dostalo se úpadkovým věřitelům třetí třídy minimální kvoty, podle ř. 141 (2) konk. ř. přípustné, jejíž správné zapravení ani nebylo, jakkoliv to úpadce sliboval v osnově nuceného narovnání, zajištěno ručitelem. Stěžovatel proti zjištěním a důvodům rekursního soudu poukazuje na to, že, ačkoliv v roce 1925 byl stíhán exekucemi, uhradil vesměs pohledávky vymáhajících věřitelů a že tedy učinil zadost svým peněžním závazkům, že sice dne 9. března 1925 odstoupil se svou manželkou část své nemovitosti dětem, jejíž hodnota však stěží přicházela v úvahu při jeho obchodování, při čemž však nastupitelé převzali povinnost uhraditi pohledávku záložny ve V., že na jeho majetkovém stavu a platební schopnosti nic nezměnilo ani odstoupení jeho dalšího spoluvlastnictví ku jedné třetině domu ve V., poněvadž nastupitelka — jeho manželka — převzala k placení knihovně zajištěné pohledávky ve výši odstupní ceny 40.000 Kč, a že domácí zařízení bylo od počátku vlastnictvím jeho manželky, jež i osobně ručí za pohledávku metropolitní kapituly v O. ve výši přes 100.000 Kč, takže to vše není

v příčinné souvislosti s tím, že úpadkovým věřitelům se nedostalo úhrady aspoň 25%. Opozděné ohlášení úpadku ospravedlňuje tím, že, vzav návrh na vyrovnací řízení zpět, pokoušel se o mimosoudní vyrovnání, by s cizí pomocí poskytl věřitelům snad ještě vyšší kvotu, a, když toto úsilí ztroskotalo, nezbylo mu, než by dne 15. června 1926 navrhl vyhlášení úpadku. Tímto tvrzením nemůže však nijak vyvrátiti správnost důvodů rekursního soudu, pro něž na základě okolností jím zjištěných odepřel potvrditi vyrovnání. Stěžovatel nemůže popřít, že byl již v roce 1925 pronásledován exekucemi. Třebaže ještě zaplatil vymáhané pohledávky, nasvědčuje tato okolnost tomu, že úpadce již tehdy nemohl včas a řádně vyhověti svým platebním povinnostem. Přes to však v téže době, 9. března 1925, postoupil spolu se svou manželkou svým ještě nezletilým dětem část svého spoluvlastnictví k domu čís. 407 ve V. a nemůže ani nyní popřít, že přes to, že děti převzaly též část pohledávky rolnické záložny ve V., dostalo se jim ze jmění odstupitelů a tedy i ze jmění úpadcova darem na účet jejich dědických podílů z každé strany po 10.000 Kč. Později notářským spisem ze dne 11. listopadu 1925, když již byla T-em podána žaloba o zaplacení 8.500 Kč 85 h s přísl., odstoupil své manželce své zbývající spoluvlastnictví k domu čís. 407 v odstupní ceně 40.000 Kč a, ač nastupitelka převzala současně knihovní dluh v téže výši (za předpokladu ovšem, že v udané odstupní ceně byla vyjádřena pravá hodnota), stvrdil v témže notářském spise, že manželka přinesla do manželství vybavu a že celé domácí zařízení jest jejím výhradním vlastnictvím, a bylo ustanoveno, že vše, co se pro domácnost a zařízení pořídí, ať se strany její neb jeho, má vždy býti pokládáno a státi se vlastnictvím manželky. Proto také exekuce T-a na základě rozsudku dne 2. prosince 1925 na onu žalobu vydaného byla zrušena, ježto k zabaveným předmětům byly manželkou a dcerou dlužníkovou ohlášeny vlastnické nároky, jak se také stalo v exekuci okresní nemocenské pokladny dne 30. ledna 1926. Bylo již uvedeno, že podle zjištění rekursního soudu byl stěžovatel již v roce 1925 a 1926 ve více případech stíhán exekucemi, že však jen v některých případech ještě zaplatil, v jiných nikoli. Návrh ze dne 19. března 1926 na zahájení soudního vyrovnacího řízení vzal zpět dne 26. dubna 1926 a, ačkoliv již dne 19. března 1926 složil vyjevovací přísahu, podle níž byl silně předlužený, a podle seznamu jmění přiloženého k návrhu na vyrovnací řízení vykazoval předlužení okrouhle ve výši 33.000 Kč, zažádal teprve dne 15. června 1926 o zahájení úpadkového řízení. Jak si stěžovatel podle zjištěného stavu věci počínal, nelze jeho jednání vůči věřitelům označiti jinak, než nepoctivým a lehkomyšlným hospodařením a nelze ho ani ušetřiti výtky průtahu při zahájení úpadkového řízení. Jsa již stíhán exekucemi a ve stavu předlužení, postupoval manželce a nezletilým dětem majetkové hodnoty, prohlásoval, že co se i z jeho jmění pořídí pro domácnost a zařízení, má býti vlastnictvím manželky a konečně, jsa již v insolvenci, oddaloval zahájení úpadkového řízení. Jeho tvrzení, že soudně zavedené již řízení vyrovnací vzal zpět, protože se pokoušel, by se s věřiteli vyrovnal mimosoudně s kvotou případně pro ně ještě výhodnější, zůstává nedoloženým, neboť se mohl o to postarati, bylo-li mu to vůbec možno, také v soud-

ním řízení vyrovnacím. Okolnosti, v nichž lze spatřovati nepoctivé a lehkomyšlné hospodaření úpadcovo, nemusí býti výhradnou příčinou toho, že věřitelům se v nuceném úpadkovém vyrovnání nedostalo ani jedné čtvrtiny pohledávek. Stačí, že spolu s jinými příčinami zavinily tento výsledek. Proto právem dlužno souhlasiti s přesvědčením rekursního soudu, že tento závadný postup úpadcův měl nepříznivý vliv na to, že úpadkoví věřitelé třetí třídy obdrželi v nuceném narovnání kvotu menší než 25%, dokonce jen kvotu podle zákona nejnižší. Nezasluhuje tedy stěžovatel, by se mu potvrzením nuceného narovnání v úpadku dostalo výhod za takové oběti úpadkových věřitelů, neboť toto narovnání není účelným a právem tedy rekursní soud odepřel potvrzení podle Šu 154 čís. 2 konk. ř.

Čís. 7023.

Nejde o obnovení staré nájemní smlouvy, nýbrž o samostatnou novou nájemní smlouvu, není-li nová smlouva co do podmínek totožnou se starou nájemní smlouvou. Byla-li (nová) nájemní smlouva uzavřena až po 3. květnu 1920 na určitou dobu, byla po dobu platnosti zákonů o ochraně nájemců uzavřena na neurčitou dobu s výpovědní lhůtou zvláštními předpisy stanovenou nebo v místě obvyklou. Pakli se od 1. dubna 1925 nevztahovala na najaté místnosti vzhledem k Šu 31 čís. 3 zákona ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n., ochrana nájemců, obživila opět povaha smlouvy jako nájemní smlouvy na určitou dobu. Chtěl-li pronajímatel zameziti její obnovení, bylo na něm, by podal žalobu podle Šu 569 c. ř. s.

Soudní (mimosoudní) výpovědi nebylo zamezeno obnovení nájemní smlouvy.

(Rozh. ze dne 27. dubna 1927, Rv II 127/27.)

Smlouvou ze dne 22. března 1919 najala tělocvičná jednota Sokol od země Moravy sál s postranními místnostmi na tři léta za 1.200 Kč ročně. Smlouva tato byla prodloužena úmluvou ze dne 4. února 1922 na další tři léta. Na návrh země Moravy byla dána tělocvičné jednotě Sokol usnesením ze dne 30. prosince 1925 výpověď ku dni 31. března 1926. Žalovaná jednota namítla proti výpovědi: 1. Výpověď jest neplatná proto, poněvadž zemský výbor se na ní ve své schůzi řádně neusnesl a není proto splněna podmínka Šu 31 zák. o ochr. náj. 2. Výpověď jest nepřípustnou proto, poněvadž může býti dána jen se svolením soudu, ježto budova, o níž se jedná, podléhá ochraně nájemníků. Země Morava není vlastníkem budovy, v níž se sporné místnosti nalézají od 1. listopadu 1918, nýbrž již od roku 1869. 3. Když smlouva nájemní byla sjednávána, bylo ujednáno, že prodlužuje se vždy o 3 další léta, nebude-li vypovězena 6 měsíců před uplynutím smluveného tříletí. Ježto pak do 30. září 1924 smlouva nebyla vypovězena, nastalo její prodloužení do 30. dubna 1928. 4. Tělocvičné jednotě Sokol bylo slíbeno žalující stra-